

▶ AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOK JÓ KORMÁNYZÁSÁNAK KIALAKÍTÁSA

Az európai strukturális és beruházási alapok 2014-2020 közötti programozási időszakában a Bizottság napirendjében fontos helyet kap a csalás és a korrupció elleni küzdelem. Annak érdekében, hogy a tagállamok határozottabban tudjanak küzdeni az európai strukturális és beruházási alapok felhasználását érintő csalás és korrupció ellen, a Bizottság sok más intézkedés mellett új iránymutatásokat és eszközöket is kidolgozott.

A 2014-2020 közötti időszakban az Európai Unió 351,8 milliárd eurót szán beruházásokra a kohéziós politikai finanszírozásból. Nagyon fontos, hogy ezeket az erőforrásokat a legmegfelelőbbben költse el, és a lehető legnagyobb hatást legyenek képesek elérni. Az új programozási időszak jó lehetőséget teremt a csalás és korrupció elleni küzdelem fokozására, és a Bizottság ez ügyben az aktív kezdeményezés pártján van.

„Az európai strukturális és beruházási alapok felhasználása terén a jövő útja a csalással és korrupcióval szembeni zéró tolerancia. Nagyon fontos, hogy felülről megfelelő impulzusok érkezzenek” – hangsúlyozza Walter Deffaa, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság főigazgatója.

„A programozási folyamat elejétől kezdve elemezni kell a fennálló kockázatokat és azok kezelési módjait. Nyilvánvaló, hogy a csalás és a korrupció elleni küzdelemhez az összes partner közös erőfeszítésére van szükség. Ez mindannyiunk közös ügye, mindannyian felelősséggel tartozunk ez ügyben a polgároknak.”

A csalás nem válhat „szokásos ügymenetté”

A csalás és korrupció pénzügyi hatása a strukturális alapok tekintetében nem minősíthető jelentősnek. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) 2012. évi jelentése szerint a releváns időszakban a strukturális alapok megközelítőleg 0,42 %-át érintette csalás. Ennek ellenére, figyelembe véve a jó hírnevet érintő esetleges kockázatokat, az új programozási időszakban még tovább kell javítani ezt a mutatót, mivel a források „biztonságos felhasználása” kiemelt fontosságú. A közös rendelkezésekről szóló új rendelet szilárdabb jogalapot és ezzel jó lehetőséget teremt a csalás elleni küzdelemhez. A rendelet most először írja elő kifejezett követelményként a csalások megelőzésére szolgáló, kockázatalapú, hatékony és arányos intézkedések bevezetését, amelyek végrehajtását szoros figyelemmel fogják kísérni.

A cél most az, hogy a tagállamok és a Bizottság közötti partnerségi megállapodások is határozottan kikössék a csalás és korrupció elleni küzdelmet. Ezt követően pedig az lesz a következő lépés, hogy ezt a kötelezettségvállalást a megfelelő operatív programokban tényleges intézkedésekre váltsák.

Új iránymutatás és új eszközök

A Bizottság támogatási intézkedéseinek részeként iránymutatást dolgoztak ki, amely fokozatos megközelítést tartalmaz a csalás kockázatának felmérésére és a megfelelő enyhítő intézkedések kiválasztására. A tagállamok számára olyan technikai segítségnyújtási intézkedések is rendelkezésre állnak, amelyek segítségével finanszírozható a csalás és korrupció elleni küzdelemre alkalmas kapacitások bővítése. Az egyes tagállamokban a bevált módszerekre vonatkozó példák is rendelkezésre állnak, és fontos, hogy ezeket meg is osszák másokkal.

„Az alapok felhasználásával való esetleges visszaélések megelőzésére mindenkinek zéró toleranciát kell alkalmaznia. Ugyanakkor nagyon fontos, hogy a legtöbbet hozzuk ki a beruházásokból, hogy a polgárok érezzék a beruházások hatásait a munkahelyteremtés, a jólét és az életminőség növekedése terén.”

JOHANNES HAHN – A REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT FELELŐS UNIÓS BIZTOS

Az irányító hatóságok munkájának támogatására fejlesztették ki az ARACHNE szoftvert (lásd a keretes írást), amelynek segítségével könnyebb beazonosítani a legkockázatosabb projekteket, és biztosítani ezek felügyeletét. Ez különösen hasznos lehet az ESB-alapok felhasználásának egyik legaggályosabb területe, a közbeszerzést és alvállalkozási szerződéseket is magukban foglaló műveletek esetén.

Az átláthatóság fontossága

Az ESB-alapokra vonatkozó új rendeletek hangsúlyozzák, hogy meg kell erősíteni a finanszírozási lehetőségekre és a projektek kedvezményezettjeire vonatkozó információk hozzáférhetőségét és átláthatóságát. A várakozások szerint az új közbeszerzési irányelvek elfogadása is nagyobb átláthatóságot eredményez ezen a komplex és kockázatos területen.

A civil társadalomnak fontos szerep jut a csalás és korrupció elleni törekvésekben. A polgárok és a nem kormányzati szervezetek az alapok felhasználásának felügyeletével, a korrupció és csalás eseteinek nyilvánosságra hozatalával és az igazgatásra gyakorolt nyomás kifejtésével segíthetik a csalás és korrupció elleni küzdelmet. Ezenkívül a civil társadalmi szervezetek szakértelmüknek köszönhetően a lehetséges megoldásokra és a bevált módszerekre is felhívhatják a figyelmet.

A csalás és a korrupció megelőzését szolgáló események

Az új programozási időszak előkészítésének részeként Belgiumban, Bulgáriában, a Cseh Köztársaságban, Horvátországban, Olaszországban, Romániában és Szlovákiában tudatosságnövelő eseményeket rendeztek, amelyeken bemutatták az ESB-alapok felhasználása terén jelentkező csalás és korrupció elleni küzdelem elérhető eszközeit.

Az események megrendezésére a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság, az OLAF és a Transparency International

ARACHNE: A CSALÁS MEGELŐZÉSÉT TÁMOGATÓ ESZKÖZ

A tagállamok számára a Bizottság speciális kockázatelemző eszközt fejlesztett ki. Ez az ARACHNE szoftver, amely segít a kockázatos cselekvések, projektek, kedvezményezettek és szerződések/szerződő felek beazonosításában, valamint az ezzel kapcsolatos esetek megelőzésében és felderítésében. Az ARACHNE szoftver minden bizonnyal a megelőzést támogató, hasznos eszköz lesz. A rendszer olyan kockázati tényezőket és figyelmeztető jelzéseket vesz figyelembe, amelyek speciálisan az operatív programok keretében történő forrásfelhasználásra jellemzők. Tekintettel a korlátozott forrásokra, valamint a cselekvések, kulcsszereplők és rendszerek sokféleségére, a rendszer a legkockázatosabb projektekre, illetve azok bizonyos kulcsfontosságú belső adataira fókuszál. A szoftver célja, hogy előre meghatározott kockázati tényezők alapján folyamatosan feltárja az esetleges szabálytalanságokat.

együttműködésével került sor. A szemináriumokon a tagállamok irányító hatóságai, ellenőrzési hatóságai és a korrupció elleni küzdelemre szakosodott hatóságai, valamint nem kormányzati szervezetek képviselői vettek részt.

Az üléseken csalással és korrupcióval kapcsolatos esetekről volt szó, valamint olyan intézkedésekről és bevált gyakorlatokról, amelyekkel csökkenteni lehet a csalás és korrupció kockázatát, és az alapok hatékony kezelésére alkalmas adminisztratív kapacitásokat lehet kiépíteni.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/anti_corruption/index_en.cfm